

marlin
BALTIC MARINE LITTER

JŪRAS PIESĀRŅOJOŠO ATKRITUMU MONITORINGU PĀRSKATS 2012. gads

BALTIJAS JŪRAS PIESĀRŅOJOŠO ATKRITUMU PROJEKTS MARLIN

Piekrastes atkritumu problēma ir viena no nozīmīgākajām, ar kuru regulāri saskaras gan starptautiskas organizācijas, gan vietējās pašvaldības. Projekts „Marlin” veidots ar mērķi noskaidrot atkritumu daudzuma situāciju Baltijas jūras piekrastē, veicot tās izpēti, un, sabalansējot analīzes un ziņojuma metodes, samazināt piekrastes piesārņojumu.

Projekta nolūks ir paaugstināt aktivitāti politisko lēmumu pieņēmēju vidū, radīt izpratni par situāciju plašākai sabiedrībai un ieinteresētajām personām ar plašsaziņas līdzekļu palīdzību, kā arī veicināt pašvaldības un nevalstiskās organizācijas atbalstīt un risināt Baltijas jūras piekrastes piesārņojuma problēmas. Piekrastes piesārņojošo atkritumu monitoringus Latvijā šobrīd regulāri veic 5 pludmalēs 3 reizes gadā– Ventspilī, Kolkā, Jaunķemeros, Vakarbulļos un Zvejniekiemā.

Centrālā Baltijas jūras apkārtnē būs pilotreģions, lai palīdzētu pielāgot šo jauno jūras piesārņojuma un atkritumu novērtēšanas modeli, sniedzot labās prakses piemērus visā Baltijas jūras reģionā un pasaulē. Novērtējums tiks īstenots vismaz 12 reģionos Zviedrijā, Somijā, Igaunijā un Latvijā, kopumā veicot 96 pludmaļu tīrīšanu. Iegūtās zināšanas izmantos jūras piesārņojuma mazināšanas stratēģijām un plāniem.

Jūras piesārņojums ir arī pārrobežu jautājums, jo atkritumu izcelsmes un uzglabāšanās reģioni bieži vien nav pilnīgi skaidri. Apvienoto Nāciju Vides programma (UNEP – United Nations Environmental programme) izveidojusi vienotas vadlīnijas jūras piesārņojuma un atkritumu novērtēšanai, tāpēc nepieciešama kopīga darbība visu administratīvo robežu reģionā, lai iegūtu ticamus rezultātus.

Partneri, kuri iesaistījušies „Marlin” projektā: Keep Sweden Tidy; Keep the archipelago tidy; Keep Estonia sea tidy; FEE Latvia

Projektu sponsorē Centrālā Baltijas programma (Central Baltic Programme), un tas tiks īstenots no 2011. līdz 2013. gadam.

PLUDMAĻU IDENTIFICĒŠANA

Attēls Nr.1. MARLIN projekta monitoringu pludmales

Pašvaldība	Peldvieta
Ādažu novads	Vakarbuļļi
Ventspils novads	Ventspils
Dundagas novads	Kolka
Tukuma novads	Jaunķemeri
Saulkrastu novads	Zvejniekciems

MONITORINGU SISTĒMAS SKAIDROJUMS

Atkritumu daudzums pludmalēs tiek uzskaitīts 100 metru garā pludmales nogrieznī saskaņā ar ANO Vides programmas monitoringa metodoloģiju, kas projekta MARLIN ietvaros ir piemērota Baltijas jūras reģionam. Galvenie rādītāji pludmaļu monitoringos ir: a) 100 metros atrasto atkritumu skaits atkritumiem, kurie lielāki par 2,5 cm (cigarešu izsmēķiem uzskaitē atsevišķi); b) atkritumu uzkrāšanās temps (100 metros atrasto atkritumu skaits atkritumiem, kuri lielāki par 2,5 cm attiecībā pret dienu skaitu kopš pēdējās pludmales tīrīšanas);

ATKRITUMU IEDALĪJUMS PĒC MATERIĀLA UN VEIDA

Plastmasa	Pudeļu vāciņi un korči
Plastmasa	Pudeles > 2 l
Plastmasa	Pudeles, mucas, kannas un spaiņi > 2 l
Plastmasa	Naži, dakšiņas, karotes, salmiņi, maisāmie kociņi (galda piederumi)
Plastmasa	Dzērienu iepakojumu gredzeni, sešpaku gredzeni, gredzena rokturi
Plastmasa	Ēdienu trauki (ātrās uzkodas, krūzes, pusdienu kastes un tml.)
Plastmasa	Plastmasas maisiņi (necaurspīdīgi un caurspīdīgi)
Plastmasa	Rotaļlietas un konfeti pistoles
Plastmasa	Cimdi
Plastmasa	Šķiltavas
Plastmasa	Šļircēs
Plastmasa	Grozi, redeļu kastes un paplātes
Plastmasa	Plastmasas bojās
Plastmasa	Tīkliņi (dāržeņiem, austeru tīkli un mīdiju maisi)
Plastmasa	Audekli (brezents vai citi austi plastmasas maisi, palešu plēve)
Plastmasa	Makšķerēšanas piederumi (vizuļi, slazdi)
Plastmasa	Makšķerauklas
Plastmasa	Virve
Plastmasa	Zvejas tīkls
Plastmasa	Siksnas
Plastmasa	Stikla šķiedras gabali
Plastmasa	Gumijas lodītes
Plastmasa	Cits (norādīt)
Putuplasts	Krūzes un pārtikas iepakojums
Putuplasts	Putu bojās
Putuplasts	Putas (izolācija un iepakojums)
Putuplasts	Cits (norādīt)

	Cigaretēs, izsmēķi un filtri
Putuplasts	Putugumija
Putuplasts	Krūzes un pārtikas iepakojums
Putuplasts	Putu bojās
Putuplasts	Putas (izolācija un iepakojums)
Putuplasts	Cits (norādīt)
Audums	Apģērbs, apavi, cepures un dvieļi
Audums	Mugursomas un somas
Audums	Audekls, buru audums un maisa audums
Audums	Virves un šņores
Audums	Paklāji un furnitūra
Audums	Cits audums (norādīt kāds)
Stikls un keramika	Būvmateriāli (ķieģeļi, cements, caurules)
Stikls un keramika	Pudeles un burkas
Stikls un keramika	Galda piederumi (šķīvji un krūzes)
Stikls un keramika	Spuldzes un plafoni
Stikls un keramika	Fluorescentās lampas
Stikls un keramika	Stikla bojās
Stikls un keramika	Stikla un keramikas gabali
Stikls un keramika	Cits (norādīt)
Metāls	Galda piederumi (šķīvju, krūzes, naži un dakšiņas)
Metāls	Pudeļu vāciņi, korči un attaisāmie gredzeni
Metāls	Alumīnija dzērienu kārbas
Metāls	Citas kārbas (< 4 l)
Metāls	Folija plēves
Metāls	Zvejas piederumi (svērteņi, vizuļi, āķi, slazdi)
Metāls	Gabali
Metāls	Stieples, stieplu siets un dzeloņstieples
Metāls	Cits (norādīt), ieskaitot iekārtas

Metāls	Zvejas piederumi (svērteņi, vizuļi, āķi, slazdi)
Metāls	Gabali
Metāls	Stieples, stieplu siets un dzeloņstieples
Metāls	Cits (norādīt), ieskaitot iekārtas
Papīrs un kartons	Papīrs (ieskaitot laikrakstus un žurnālus)
Papīrs un kartons	Kartona kastes un gabali
Papīrs un kartons	Krūzes, ēdienu paplātes, ēdiena ietinamais papīrs, cigarešu paciņas, dzērienu iepakojumi
Papīrs un kartons	Salūta caurules
Papīrs un kartons	Cits (norādīt)
Gumija	Baloni, bumbas un rotaļlietas
Gumija	Apavi (vaļējas gumijas sandales)
Gumija	Cimdi
Gumija	Riepas

Gumija	Kameras un gumijas loksnes
Gumija	Gumijas lentes
Gumija	Prezervatīvi
Gumija	Cits (norādīt)
Koks	Korķi
Koks	Zvejas slazdi
Koks	Saldējuma kociņi, skalu dakšņas, irbuliši ēšanai, zobu bakstāmie
Koks	Pārstrādāta koksne un palešu kastes
Koks	Sērkociņi
Koks	Cits (norādīt)
Organiskie	Ekskrementi
Organiskie	Augļi, pārtikas produkti, saldumi, saldējums
Organiskie	Citi
Cits	Parafīns vai vasks

Foto: Baiba Prūse

Foto: Līga Gabrāne

Foto: Baiba Prūse

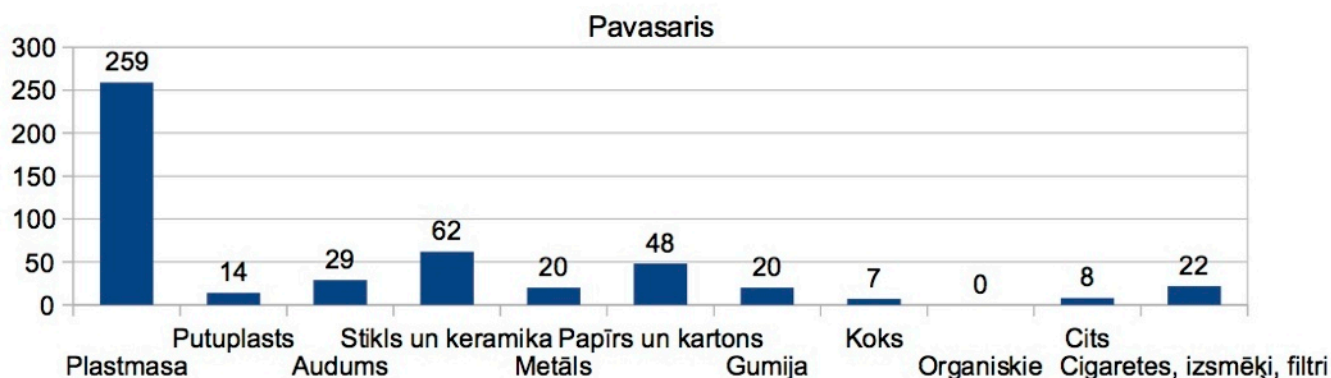

Foto: Līga Gabrāne

PAVASARA SEZONA

Kopējais pludmalēs atrasto atkritumu skaits: 489 atkritumu vienības

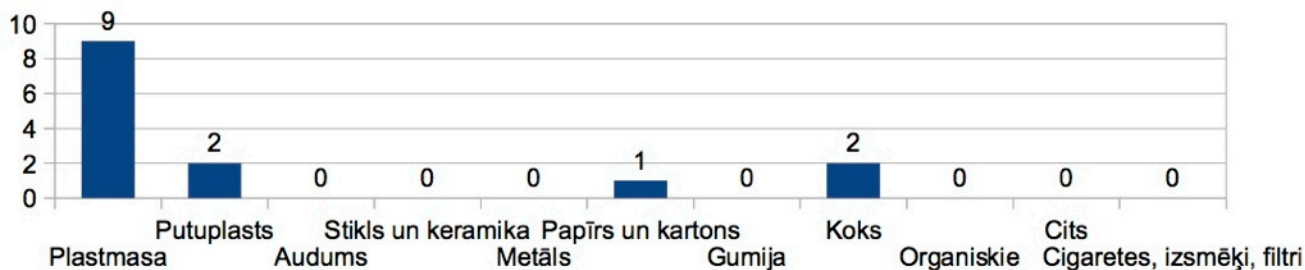
Kopējais atkritumu skaits pēc veidiem

Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 14

Ventspils

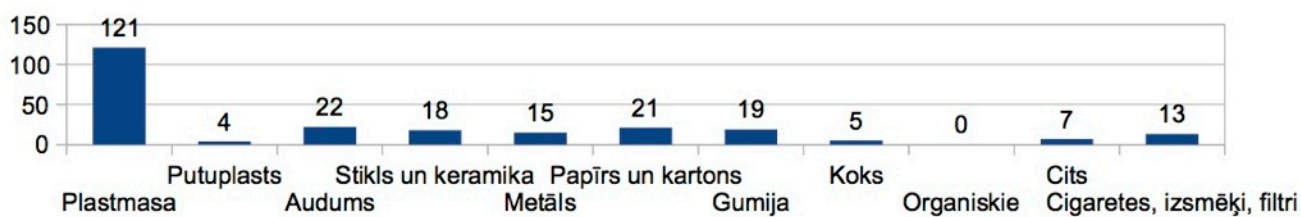
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Kolka

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 245

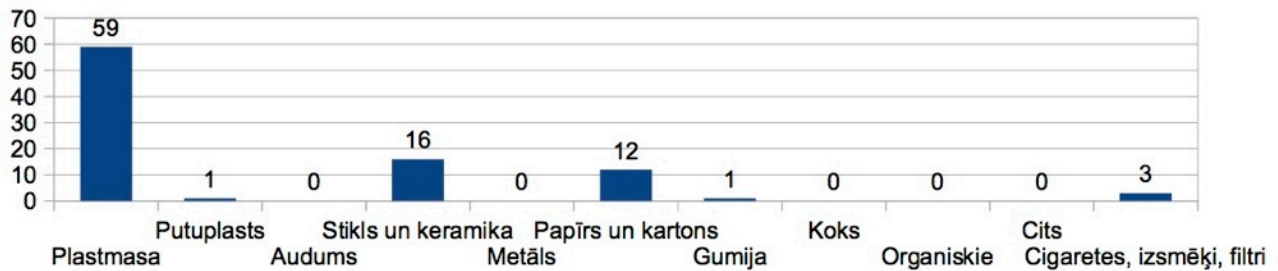
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Jaunķemeri

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 92

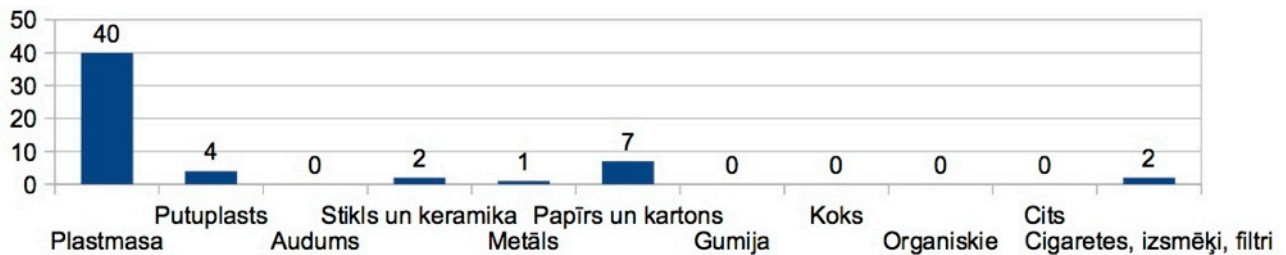
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Vakarbuļi

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 56

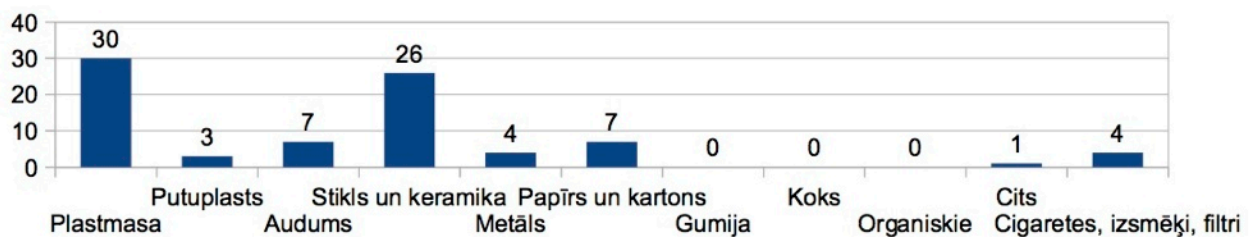
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Zvejnieciems

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 82

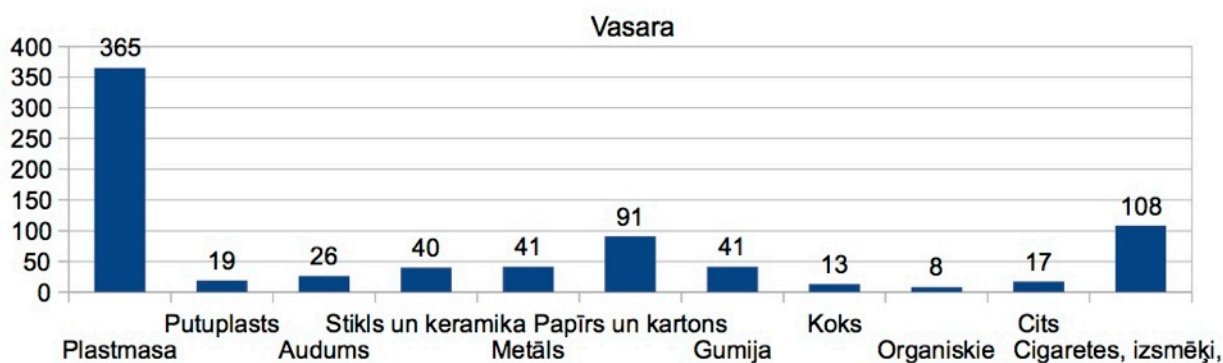
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

VASARAS SEZONA

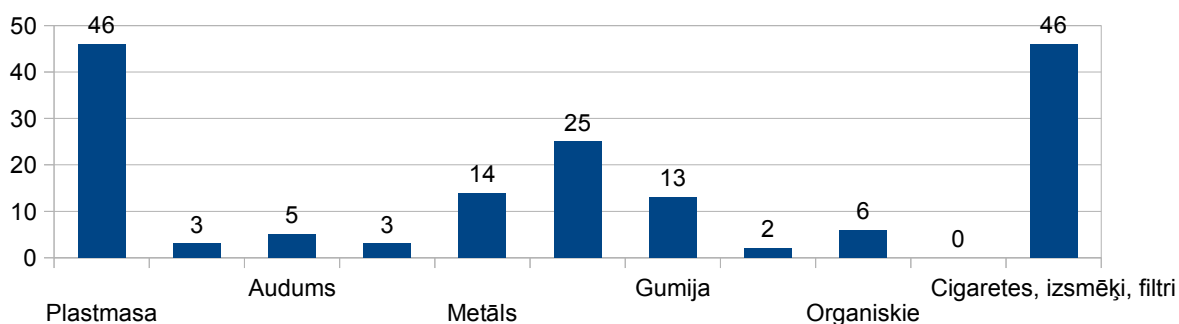
Kopējais pludmalēs atrasto atkritumu skaits: 769 atkritumu vienības

Kopējais atkritumu skaits pēc veidiem

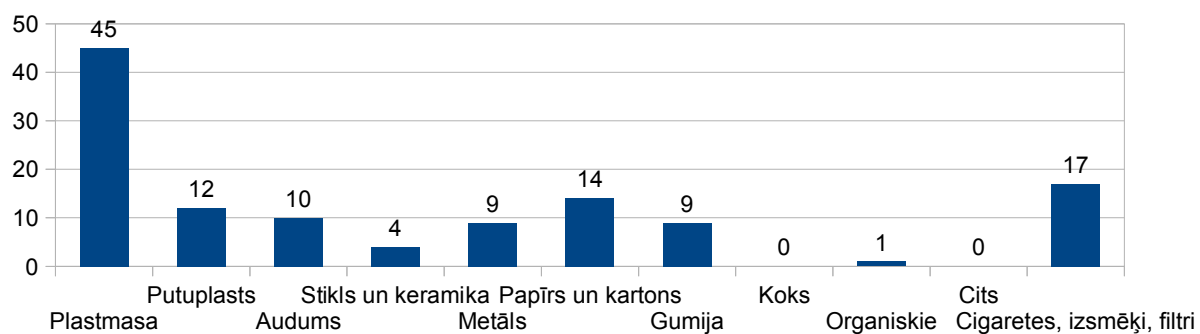
Ventspils

Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 163

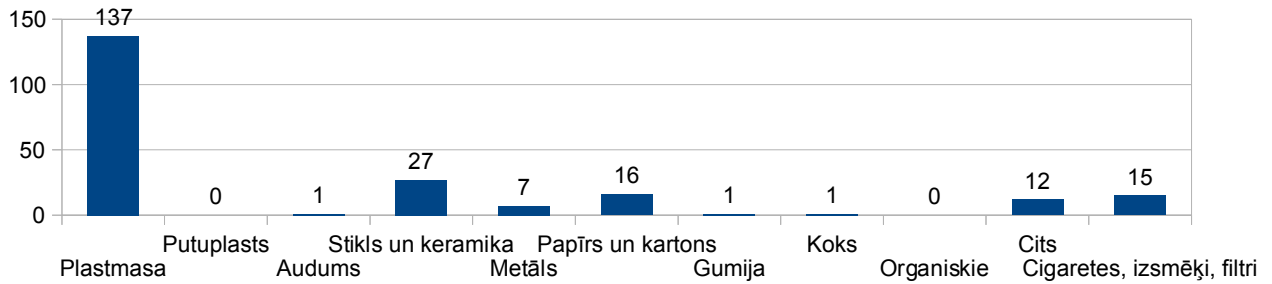
Kolka

Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 121

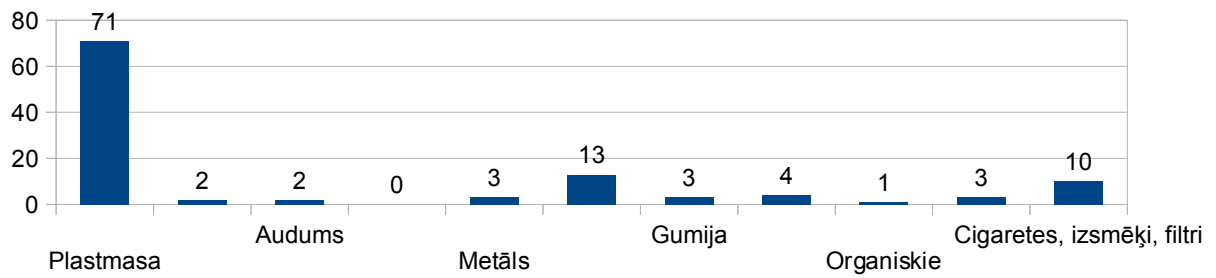
Jaunķemeri

Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 217

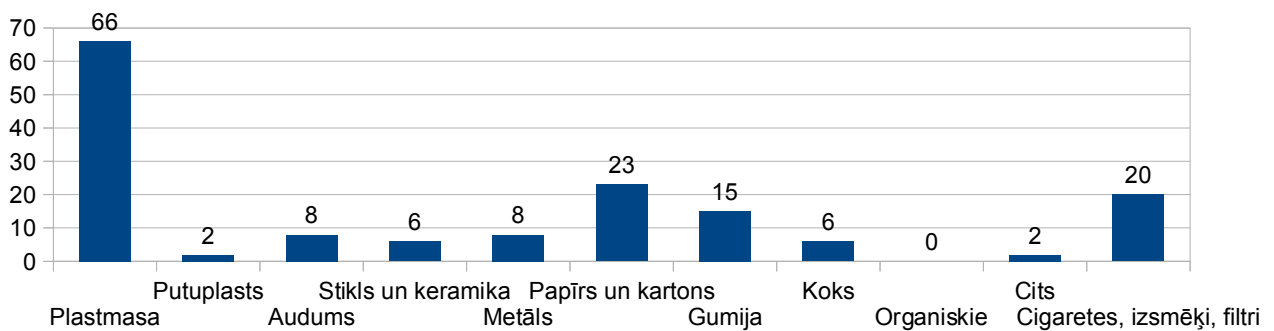
Vakarbuļi

Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 112

Zvejniekiems

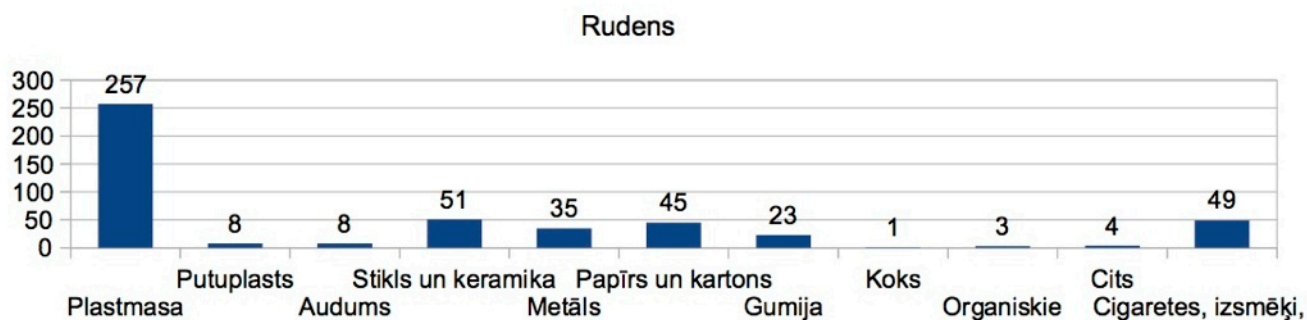
Kopējais atrasto atkritumu vienību skaits: 145

RUDENS SEZONA

Kopējais pludmalēs atrasto atkritumu skaits: 484 atkritumu vienības

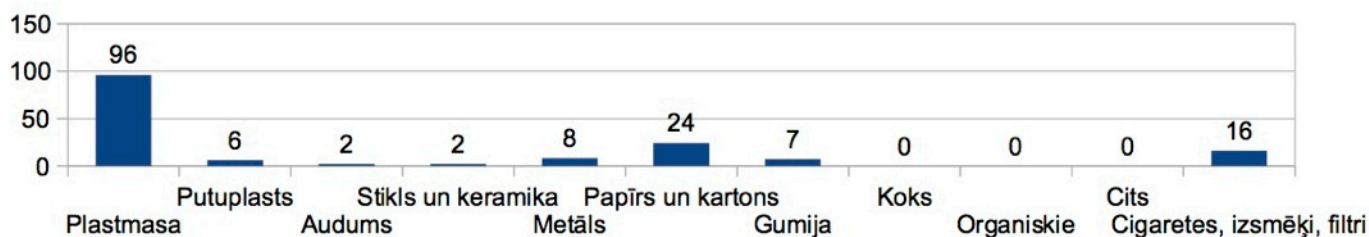
Kopējais atkritumu skaits pēc veidiem

Ventspils

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 161

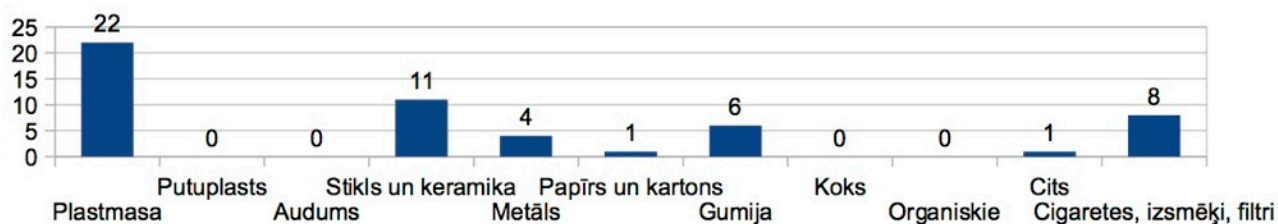
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Kolka

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 53

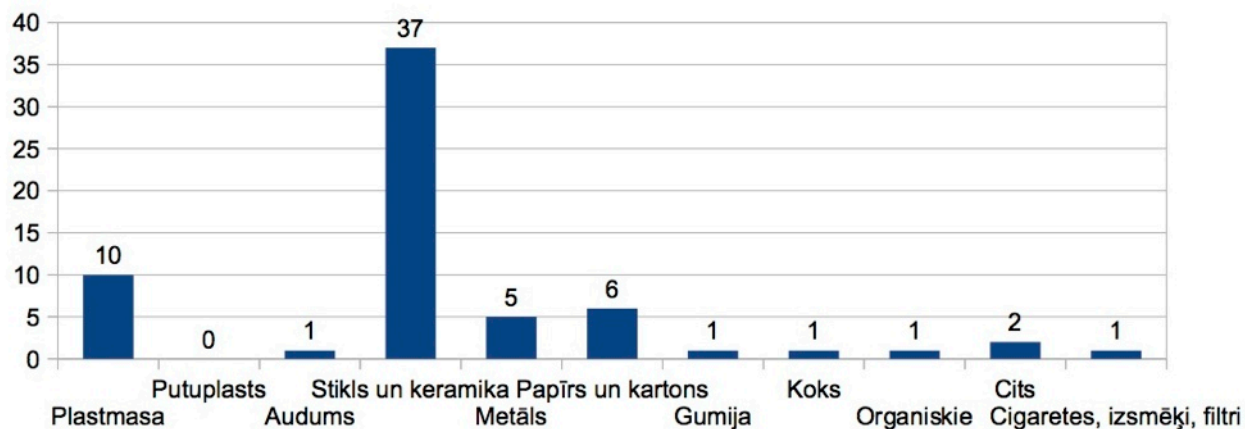
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Jaunķemeri

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 65

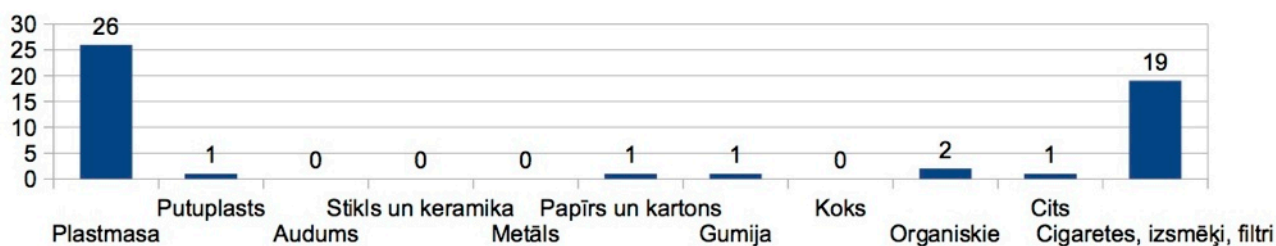
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Vakarbuļi

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 50

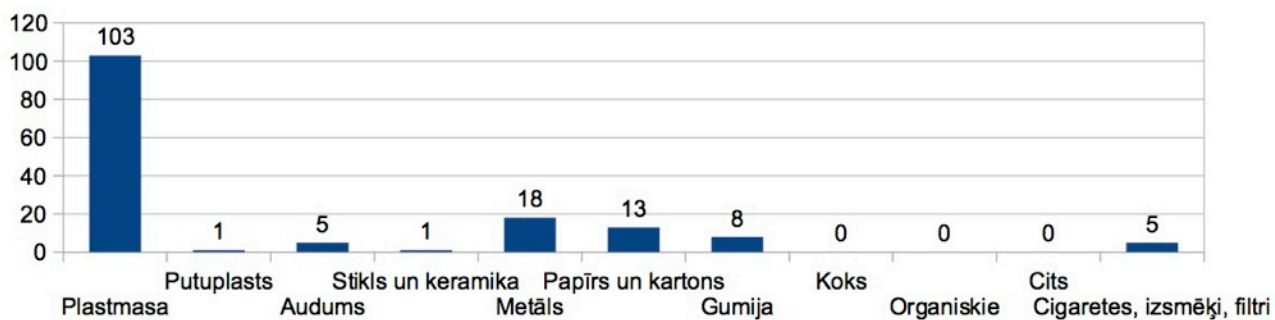
Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

Zvejniekiem

Kopējais atrasto atkritumu skaits: 154

Atkritumu daudzums pēc atkritumu materiāla

**PIELIKUMS
ATTRKĪTUMU VEIDI
FOTO**

Arī bīstamie atkritumi ziemzēl sastopami piekrastē.
Kā tie tur nokļuvuši - jautājums joprojām atklāts.

Atrkītumi, kas piekrastē vai jūrā guļ vēl kopš
Padomju laikiem - spriežot pēc marķējuma

Aizmirstas/atstātas mēbeles nav retums.

Lielgabarīta atkritums - ledusskapis

Arī noderīgi priekšmeti - rotaļlietas tomēr kļuvušas par atkritumiem.

Tipiska atkritumu "plejāde"

Elļas kannas vēl ar saturu - bīstams atkritums savvaļas putniem un citiem iemītniekiem.

Mistiskie plastmasas kociņi, kuri dažās pludmalēs sasniedza pat vairāk nekā 30 skaitu uz 100 metriem. Par to izcelsmi un nozīmi joprojām ir tikai minējumi.

Šis nu jau par simbolu kļuvusais foto - "Vai šis ir mūsu liedaga dzintars?"

Par Vides izglītības fondu

Vides izglītības fonds (VIF) starptautiskās sabiedriskā labuma organizācijas FEE (Foundation for Environmental Education) pārstāvis Latvijā. Mūsu mērķis ir veicināt ilgtspējīgu attīstību, kuru nodrošinām ar dažādām vides izglītības aktivitātēm un iniciatīvām.

Foto: Vides izglītības fonds

VIF sociālajos tīklos

Twitter: @videsfonds

Facebook: <http://www.facebook.com/pages/Vides-izglitiba-fonds-FEE-Latvia/347993745240304>

Draugiem.lv: <http://www.draugiem.lv/videsfonds/>

Mājaslapa: www.videsfonds.lv

Projekta MARLIN mājaslapa:

www.projectmarlin.eu

Kontakti

Margrietas iela 16 - 3, Rīga, LV-1046, Latvija

Tālrunis: +371 67225112,

e-pasts: fonds@zemesdraugi.lv

